

אוסף מאמרים

על הכתובת העתיקה מזמן חז"ל

שנמצאה על גבי פסיפס בבית כנסת בעמק בית שאן

לוקט והודפס

לרגל יום העיון התורני לגבולות ארץ ישראל

זאת חנוכה תשע"ה

הבהרה

המאמרים לוקטו ללא הגהה ובחינה

אגודת משמוני ארץ

לחשיפת תחומי דעת תורניים והנגשתם

תוכן המאמרים

1. י' זוסמן: "כתובת הלכתית מעמק בית שאן, סקירה מוקדמת". תרביץ מג א-ד תשל"ד עמודים 88-158.
2. י' זוסמן: "הוספות ותיקונים: תרביץ מג א-ד תשל"ד עמודים 135-139
3. י' זוסמן: "כתובת מבית-הכנסת של רחוב בעמק בית שאן". קדמוניות, ח, תשל"ו עמודים 123-128.
4. הרב יוסף ליברמן: "הכתובת העתיקה מביה"כ של רחוב". מוריה 8 ח-ט תשל"ט עמודים 59 – 68.
5. י' זוסמן: "ברייתא דתחומי ארץ ישראל". תרביץ מה ג-ד תשל"ו ע' 213-257.
6. שאול ליברמן: "לכתובת ההלכתית מעמק בית-שאן". תרביץ מה, תשל"ו עמודים 54-63.
7. אלישע קמרון: "כמה הערות לקריאתה, כתיבה ולשונה של כתובת רחוב". תרביץ מה, תשל"ו ע' 6-154.
8. זאב ספראי: "בשולי כתובת רחוב". ציון מב, א-ב תשל"ז עמודים 1-23.
9. אהרן דמסקי: "העיירות המותרות שבתחום סבאסטי לפי הכתובת שברצפת-הפסיפס של רחוב" קדמוניות יא 2-3 תשל"ח (עמודים 2-3).
10. זאב ספראי: "תחומי א"י במצוות התלויות בארץ". ספר היובל להרב סולוביציק תשמ"ה תתרצז-שיט.
11. אלי שנהב: "תחומי ארץ ישראל לפי כתובת בית הכנסת ברחוב". נופים 11-12 תשל"ט ע' 123-133.
12. פינקלשטיין – פרנקל: מקצוע צפונית מערבית של א"י בברייתת התחומין". קתדרה 27 תשמ"ג 39-46.
13. זאב ספראי: "תחומי בית שאן בכתובת רחוב". נופים 18-19 תשמ"ו ע' 43-59.
14. צבי אילן: "נחל געתון וספנתה בברייתת התחומין". קתדרה 34 תשמ"ה עמודים 175-178
15. זאב ויס: "עוד על כתובת רחוב – לזיהויו של פילי דקמפון בבית שאן", תרביץ ע א תשס"א ע' 35-50.
16. מרדכי עמנואל: "חיוב בית שאן בתרומות ומעשרות" מתוך: המעיין מו, א תשס"ו עמודים 3-8.
17. יהודה פליקס: "הפירות האסורין בבית שאן" סיני צו עמודים יח – כח.
18. זאב ספראי: "היתר תחום קיסריה מהמצוות התלויות בארץ". סיני צו תשמ"ה עמודים ריז – רכז.
19. זאב ספראי: "ברייתת תחומי ארץ ישראל". 'מחקרי גליל' ע' 15-206.
20. יהודה לנדי: הבנות חדשות ברשימה העתיקה מזמן חז"ל הידועה בשם 'כתובת רחוב'. מוריה טבת תשע"ה.

העתק נוסח הכתובת

- 1) שלום הפרות הללו אסורין בבית שאן בשביעית ובשאר שבוע מתאסרין דמי הקישואין
- 2) והאבטיחים והממלפפונות והאסטפליני והמינתה הנאגדת בפני עצמה ופול המצרי הנאגד
- 3) בשיפה והקפלוטות מן העצרת עד חנוכה והזירעונין והקצע והשמשמין והחרדל והאורז והכמץ והתורמסין
- 4) היבישין והאפונין והגמלונין הנימכרין במידה והשום ובצלן בני מדינה הנימכרין במידה והבולבוסין
- 5) והתמרין אפסיות והיין והשמן בשביעית שביעית שני שבוע דמי והפת חלה לעולם | אילו המקומות
- 6) המותרין סביבות בית שאן מן הדרום שהיא פילי דקמפון עד חקלה חירותה מן המערב
- 7) שהיא פילי דזיירה עד סוף הרצפה מן הצפון שהיא פילי דסכותה עד כפר קרנוס וכפר קרנוס
- 8) כבית שאן ומן המיזרח שהיא פילי דזבלייה עד נפשה דפנוקטייה ופילי דכפר זמרין ופילי דאגמה
- 9) לפנים מן השער מותר ולחוץ אסור | העיירות האסורות ביתחום סוסיתה עינוש ועינהרה ודמבר
- 10) עיון ויערוט וכפר יחריב ונוב וחספייה וכפר צמח ורבי היתיר כפר צמח והעיירות שהן ספיק בתחום נווה
- 11) ציר וצייר וגשמי וזיוון ודנב והרבתה ואגרי חוטם וכרכה דבר הרג | העיירות האסורות בתחום צור שצת
- 12) ובצת ופי מצובה וחנותה עלייה ארעייתא וביברה וראש מייה ואמון ומזהה היא קסטלה וכל מה שקנו ישראל
- 13) נאסר | תחומי ארץ ישראל מקום שה[חזיקו] עולי בבל פורשת אשקלון וחומת מיגדל שרושן דור וחומת עכו
- 14) וראש מי גיאתו וגיאתו עצמה וכבר[תה] וב[ית] זניתה וקסטרה דגלילה וקובעייה דאייתה וממצייה דירכתה
- 15) ומלתה דכוריים וסחרתה דית[ן] ונח[לה] דבצאל ובית עיט וברשתה ואולי רבתה וניקבתה
- 16) דעיון ומסב ספנחה וכרכה דב[ר] ס[נגורה] ותרגולה עלייה דקיסרין ובית סבל וקנת
- 17) ורקם טרכון זימרה דמתחם לבוצרה יבקה וחשבון ונחלה דזרד איגר סהדותה נימרין
- 18) ומלח רזיזא רקם דגיא וגנייה דאשקלון ודרך הגדולה ההולכת למידבר | הפירות
- 19) הללו אסורין בפניס ובשביעית ובשאר שני השבוע הן מתעסרין דמיי משלם
- 20) האורז והאגוזין והשמשמין ופול המצרי יש אומרין אוף אחוניות הבכירות
- 21) הרי אלו בשביעית שביעית ובשאר שני שבוע הן מתעסרין ודיי ואפילו
- 22) מן תרגולה עלייה ולחוץ | הפירות הללו מתעסרין דמיי בקסרין החיטין והפת
- 23) חלה לעולם והיין והשמן והתמרין והאורז והכמץ הרי אלו מותרין בשביעית בקסרין
- 24) ובישאר שני שבוע הן מתקנין דמיי ויש אוסרין בולבסין הלבנין הבאין
- 25) מהר המלך | ועד איכן סביב לקיסרין עד צוורנה ופנדקה דטביתה ועמודה
- 26) ודור וכפר סבה ואם יש מקום שקנו אותו ישראל חוששין לו רבותינו שלום | העירות
- 27) המו>ת<רות בתחום סבסטי איקבין וכפר כסדיה וציר ואזילין ושפירין ועננין ובלעם עלייתה ומזחרו
- 28) ודותן וכפר מייה ושילה ופנטאקומוותה לבייה ופרדיסלייה ויצת וארבנורין וכפר
- 29) יהודית ומונרית ופגלה דשלאף